

VIRIKKE

NRO 2/15
Vappu

Pekeman Työntekijät ry
TEAM os. 100

Kolme paikkaa liittokokoukseen

TEAM:in liittokokousvaalin tulokset Pekeman Työntekijät ry:n osalta olivat hyvät, sillä kolme edustajaa tuli valituksi. Koko sopimusosalta 3.–5. kesäkuuta pidettävään liittokokoukseen lähtee seitsemän edustajaa ja kaikille sopimusaloille paikkoja oli jaossa 155.

Einari Grönberg ja Elof Juselius saivat kumpikin 84 ääntä, Tuomo Tourunen 71 ääntä. Tulos on vielä vahvistamaton.

TEAM:in kesäkuisesta liittokokouksesta sivulla neljä.

Vappuna marssimaan!

Porvoossa järjestetään jälleen työväen vapputapahtuma. Ohjelma löytyy sivulla 11. Huomioi myös TEAM:in kesäpäiväilmoitus sivulla kaksi! Ilmoittautuminen alkaa 27. huhtikuuta.

Kuva joidenkin vuosien takaa vapputapahtumasta, joka perinteen mukaisesti alkaa Näsin hautausmaalta.

VIRIKE

NRO 2/15
38. vuosikerta
23.4.2015

Julkaisija:

Pekeman
Työntekijät ry
PL 330
06101 Porvoo
www.pekemantyontekijat.fi

Päätoimittaja:
Einari Grönberg
50 3790258

Toimitussihteeri:
Hannu Lindqvist
(09) 3949 3415
050 379 4088
Olef.-tuotanto v. 1
e-mail:
hannu.lindqvist@
borealisgroup.com

Muu toimitus:

Elof Juselius
(09) 3949 3023
050 379 4521

Pasi Mäntysaari
(09) 3949 3048
050 379 4050

Esa Karppinen
050 379 4142

Painopaikka:
tt-urex
Porvoo

Seuraava Virike
ilmestyy viikolla 25.
Lehteen tarkoitetut
kirjoitukset on oltava toimitussihteerillä 8. kesäkuuta mennessä.

KIRJOITTELE!

TEAM - liiton Kesäpäivät 2015

**Kesäpäiviä vietetään
Lappeenrannassa Holiday Club Saimaassa**

Majoitusta järjestetään Holiday Club Saimaassa Lappeenrannan puolella ja ihan muutaman kilometrin päässä olevassa Imatran Kylpylässä. Hotellien välille järjestetään kuljetus koko tapahtuman ajaksi.

Ohjelmassa on mm. salibandyturnaus, liikunnallisia rasteja, sisävesiristeilyjä ja Imatrankoski näytös. Ohjelmaa päivitetään liiton nettisivuille sitä mukaa, kun se vahvistuu.

Ammattiosastomme on varannut 20 paikkaa.

Mikäli haluat osallistua kesäpäiville:

Ota yhteyttä 27.04 – 18.05.2015 Pasi Mäntysaaren puhelimitse
050 - 379 4050.

Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä ja kuitataan, kun omavastuu on maksettu.

Pasi antaa lähemmin tietoa (mm. tilinumero), yhteyttä otettaessa. Omavastuu on 50 €, joka pitää sisällään matkan, majoituksen sekä osallistumismaksun.

Majoitus on kahden hengen huoneissa (virikkeen ilmestymispäivänä paikka ei vielä selvillä).

Lisätietoa Kesäpäivistä löytyy liiton kotisivuilta: www.teamliitto.fi

Osallistujien tulee ilmoittautua itse kesäpäivillä pidettäviin kilpailuihin.

Puheenjohtajan pääkirjoitus:

Einari Grönberg

Hei! Me leikataan

Pitää leikata, leikata ja leikata tai muuten velkaannutaan likaa ja Suomineito on tuhon oma. Näin kuului vaalien alla puoluejohtajien mantra. Jokaisessa vaalitentissä oli keskiössä puhe velkaantumisen ja velkalaskuri raksutti armotonta tahtia puoluejohtajien selän takana. Lähes jokaisen puolueen puheenjohtaja on ilmaissut kantansa leikkauksien välttämättömälle tarpeelle. Joku leikkaa kaksi miljardia, toinen leikkaisi kolme jne. Mutta leikata täytyy ja paljon. Herää kysymys, mitenköhän julkisen sektorin leikkaukset ja vyön kiristykset siivittävät Suomea talouskasvuun? Eivät mitenkään! Kyseinen ratkaisu ei ainakaan paranna työllisyysastetta. Päinvastoin leikkaukset tarkoittavat lisää työttömyyttä, eriarvoisuutta, syrjäytyneisyyttä ja lisää kuluja, eikä hyvinvointivaltion palveluiden yksityistäminen johda mihinkään muuhun, kuin pahoinvointivaltioon. On myös hyvä muistaa, että julkinen kulutus ja investoinnit ovat merkittävä osa suomalaisesta bruttokansantuotteesta. Nyt tuota osaa pitäisi leikata, jotta saadaan talouskasvua, ei hyvänen aika, anna mun kaikki kestää!

Karavaani kulkee, koirat haukkuu!

Toinen kysymys on, kuinka velkaantuneita me nyt sitten todellisuudessa olemme. EU:n mittapuulla valtio on ylivelkainen, jos valtiontalouden alijäämä on suurempi kuin kolme prosenttia maan vuotuisesta bruttokansantuotteesta. Toinen ylivelkaisuuden raja täyttyy, jos valtion velka ylittää 60 prosenttia bkt:stä. Vuonna 2014 Suomen valtion alijäämä oli 3,2 % ja velka bkt:stä oli 59,3 %. Eli Suomi on EU-maiden vertailuissa niitä harvoja maita, joilla jompikumpi ylivelkaisuuden kriteeri ei täyty. Jos tilastoja on katsominen kaikkien EU-maiden osalta, on Suomi yksi vähiten velkaantuneista maista. Kovasti siellä suuret EU-maat huutelee millainen kriisimaa Suomi on, mutta parempi olisi, että pitäisivät mölyt mahassa ja keskittyisivät omien talouskurimusten korjaamiseen muiden mollaamisen sijasta. Esimerkiksi Brittiläislehti pitää Suomea nahjuksena ja Espanjalaislehti vertaa Suo-

mea jo Kreikkaan. Sinänsä surkuhupaisaa kommentointia, kun mietitään, että Suomi on tukenut miljardeilla euroilla EU:n ongelmamaita. Merkittävimmät tukisummat ovat menneet nimenomaan Kreikkaan ja Espanjaan. Toisekseen jos katsotaan Britannian, Kreikan ja Espanjan velkaantumista suhteessa bkt:en, niin ei ole paljon kehumista. Britannian ja Espanjan velka hipoo lähes sataa prosenttia ja Kreikan kahtasataa prosenttia. Tuosta voi ihan lyhyellä matematiikallakin päätellä, että ei meidän velkataso nyt ihan lapasesta ole lähtenyt.

Kaikesta huolimatta saatiin pyyhkeitä

Samaan leikkaamisen ja säästämisen politiikkaan ollaan taas vaihteeksi lähdetty täällä Borealiukselakin. Kovin erikoista toimintaa, jos on katsominen yhtiön 2010-luvun tähänastista menestystarinaa. Ennätyksiä vuosi toisensa perään ja samalla kiristetään vyötä entisestään. Virikerahat tuntuvat olevan tapetilla, joka vuosi. Pieni säästö, mutta pidemmällä aikavälillä vaikutus henkilöstön hyvinvoinnissa ei voi olla vaikuttamatta jaksamiseen, sisäiseen motivaatioon ja ilmapiiriin. Nämä tekijät heijastuvat ennemmin tai myöhemmin työn laatuun, tehokkuuteen ja tuottavuuteen. Tänä vuonna eletään myös ilmapiiritoimenpiteiden aikaa ja konsernista heitettiin heti ilmapiiriin vaikuttava toimenpide ”resilienssi”. Kyseisestä säästöohjelmasta on winning trough excellenset, behaviour excellenset ja excellenset exellenset kyllä melko kaukana. Voisi olla Nimblicity-hankkeen paikka ja miettiä milloin kynttilä niin sanotusti palaa loppuun molemmista päistä, kun pitää säästää, vaan ihan säästämisen ilosta! Pitäisiköhän tässä työntekijöidenkin lähteä säästötalkoisiin mukaan? Eipä ole ennen varmaan moista tapahtunut. Aurinkokuningas Juhani Tammisen sanoja lainaten ”90 % valmistautuminen on 50 % suoritus” Ei tässä hirveästi huvita 110 % lasissa painaa, kun tietää, että hyvistä tuloksista huolimatta annetaan pyyhkeitä ja säästöohjelma palkinnoksi.

Liittokokous 2015

TEAMin liittokokous pidetään **3.–5.6.2015** Helsingissä. Liittokokouksessa käsitellään hallituksen ja ammattiosastojen esittämät asiat, säännöt sekä valitaan liitolle puheenjohtaja, hallitus ja valtuusto. Liittokokous on liiton korkein päättävä elin ja sääntöjen mukaan se pide-

tään joka viides vuosi huhti-elokuussa.

Työttömyyskassan kokousta kutsutaan edustajistoksi.

Lähde: TEAM-ammattiliiton kotisivut

Liittokokoukseen tulivat ammattiosastosta valituiksi Einari Grönberg, Elof Juselius ja Tuomo Tourunen. Juhannus-Virikkeessä kokouksen tuloksia pekemalaisten näkökulmasta nähtynä.

www.pekemantyyntekijat.fi

Ammattiosaston hallitus kokoontuu

tiistaina 26. toukokuuta
ja tiistaina 16. kesäkuuta

Työterveyttä Euroopan mitalla

Pasin äkillisen sairastumisen johdosta Työsuojeluvaltuutetun palstan tilalla julkaistaan tällä kertaa otteita Finnunionsin EU:n työsuojelustrategioita koskevia uutisia, joista voi päätellä, että työturvallisuudella on vahvoja vastustajia:

Komission tiedonanto työterveyttä ja työturvallisuutta koskevasta strategiakehyksestä on pettymys

Komissio on julkaissut työturvallisuuden ja työterveyden tulevat kehukset vuosille 2014–2019. EU:n työsuojelustrategioilla on arviointien perusteella ollut positiivisia vaikutuksia jäsenmaiden työsuojelutasoon.

Tiedonantoa strategiakehyksestä voi pitää suurena pettymyksenä. Komissio ei tuo esille konkreettisia esityksiä työturvallisuuden ja työterveyden parantamiseksi, vaikkakin asiakirja sisältää tärkeitä asioita, joita tulisi kehittää. Strategian kehyksistä ei löydy aitoa sitoutumista lainsäädännön parantamiseen eikä puuttumista tunnistettuihin uusiin ja vanhoihin haasteisiin.

Komission mukaan lähes puolet kaikista työperäisistä kuolemista ovat syöpiä, jotka johtuvat kemikaaleille altistumisesta työssä. Suurimpina haasteina komissio mainitsee lisäksi ergonomian ja työperäisen stressin.

Positiivisena voidaan pitää sitä, että komissio aikoo selvittää työsuojeluviranomaisten

sanktioiden, kehotusten ja muiden toimenpiteiden todelliset vaikutukset puutteiden korjaamiseen työpaikkatasolla.

EAY: Työntekijöiden terveys ei ole hallinnollinen taakka

Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö (EAY) on pettynyt komission työturvallisuutta ja -terveyttä käsittelevän strategian heikkoon ja epäolennaiseen sisältöön. EAY:n varapääsihteeri **Józef Niemiec** mukaan strategiakehys ei sisällä konkreettisia toimenpite-ehdotuksia tai parannuksia työterveyteen ja -turvallisuuteen.

EAY:n mukaan komission tiedonannossa identifioidaan haasteita, joihin tulee puuttua. Näitä ovat esimerkiksi pk-yritysten valmius ehkäistä riskejä, nanomateriaaleihin, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin, mielenterveysongelmiin ja tietynlaisiin syöpiin liittyvät uudet riskit sekä työväestön ikääntymisen vaikutukset. EAY:n mukaan strategiasta kui-

tenkin puuttuvat sitoumukset lainsäädäntöesityksistä identifioidujen haasteiden ratkaisemiseksi.

Strategiassa tiedostetaan, että 4000 ihmistä EU:ssa kuolee vuosittain työtapaturmiin ja 160 000 ihmistä työperäisiin sairauksiin, joista enemmistö on syöpiä. Tästä huolimatta strategia uhkaa purkaa työterveyden ja -turvallisuuden sääntelyä vedoten lainsäädännön yksinkertaistamiseen ja pk-yritysten aseman helpottamiseen.

EU:ssa on tahoja, jotka vastustavat turvallisuuden ja terveyden strategista kehittämistä. Kuva vuodelta 1993.

Borealiksen vuosipäivä

Borealis Polymers Oy vietti vuosipäiväjuhlaansa perinteisin tavoin 3. maaliskuuta. Oli jälleen aika muistaa ansioituneita sekä kunniamerkkien että vuosipäivälahjojen myötä.

Suomen Tasavallan presidentin myöntämiä kunniamerkkejä jaettiin 13 henkilölle. Pekeman Työntekijät ry:n jäseniä tässä joukossa oli viisi:

Elof Juselius,
Suomen Valkoisen Ruusun
1 lk mitali kultaristein
Simo Forssell,
Suomen Valkoisen Ruusun
1 lk mitali
Aarne Lehonmaa,
Suomen Valkoisen Ruusun mitali
Aulis Lehonmaa,
Suomen Valkoisen Ruusun mitali
Jorma Taipale,
Suomen Valkoisen Ruusun mitali

Palvelusvuosista muistettut

40 vuotta:
Hannu Lindqvist, Aarne Lehonmaa, Elof Juselius, Ari Hattukangas, Reijo Ruotsalainen, Timo Lassila ja Leif Fransman.

30 vuotta:
Mauri Ranto

20 vuotta:
Marko Hattukangas, Olli Pitkänen, Toni Rajamäki, Kim Strömberg, Jukka Lehikoinen ja Jari Tuomikoski.

Muitakin palkintoja jaettiin. Turvallisuuden Murkku-patsaan sai Boremix ja yhden HSE-kunniamaininnoista operaattori Pertti Kuismanen PE 2:lta.

Aloitepalkinto meni Fenoli- ja Aromaattituotannolle. Kunniamaininta myönnettiin Boremixin operaattoreille Jari Karvoselle ja Arto Lanzille.

Borealiksen muistamia ammattiosaston jäseniä, jotka olivat paikalla vuosipäiväjuhlassa.

Kevätkokous

Ammattiosaston kevätkokous järjestettiin 1. huhtikuuta totuttuun tapaan Näsin Krouvin kokoustilassa. Sääntöjen määräämien asioiden tultua käsitellyiksi keskusteltiin ajankohtaisista aiheista, kuten pääsiäisenä uhanneesta merimiesalan lakosta.

Paikalla ollut TEAM:in työehtosihteeri Toni Laiho (kuvassa tv:n alla) muistutti, että jäsenen, joka on pitkään poissa töistä ja jäsenmaksuperinnän piiristä, on ilmoitettava katkoksesta tieto jäsenrekisteriin. On omalla vastuulla, että tieto menee rekisteriin esimerkiksi pitkistä sairauslomista, koska kukaan ei muuten voi tietää katkoksen syystä. Jos näin ei käy, voi seurauksena olla jäsenyydestä erottaminen, jota joskus on tapahtunut aivan turhaan. Parhaiten ilmoittaminen hoituu pääläluottamusmiehen kautta. (HLT)

JÄSENMAKSUT SAK:N LIITOISSA VUONNA 2015

Prosenttia bruttoansiosta

	Liittomaksu		T-kassamaksu	
	2015	2014	2015	2014
Aliupseerit ¹⁾	1,10	1,10	4,00 €/kk	3,50 €/kk
AKT ²⁾	1,20	1,07	0,60	0,53
Elintarvike	1,00	0,98	0,70	0,52
Huippu-urheilijat	Jäsenmaksu vaihtelee jäsenyhdistyksen mukaan			
Ilmailu ³⁾	1,24	1,29	0,33	0,28
JHL	1,05	1,05	0,33	0,28
KEY ⁴⁾	22 €/kk	22 €/kk	11,50 €/kk	10,50 €/kk
Merimiehet ^{2)/7)}	1,55	1,55		
Metalli	1,10	1,10	0,65	0,65
Muusikat ⁴⁾	1,00	1,00	14,50 €/kk	11,25 €/kk
PAM	1,00	1,05	0,50	0,45
Paperi	1,00	1,00	0,59	0,59
PAU	1,04	1,04	0,55	0,55
Puu	1,10	1,10	0,70	0,80
Rajaturvallisuus ¹⁾	1,00	1,00		3,50 €/kk
Rakennus	1,02	1,02	0,68	0,68
Rautatievirkam. ³⁾	1,07	1,12	0,33	0,28
SLSY ⁵⁾	2,20	2,20	94 €/v	72 €/v
SSSL	35 €/v	35 €/v	-	-
Sähkö	1,05	1,05	0,35	0,35
TEAM	1,00	1,00	0,50	0,50
TeMe ⁶⁾	1,60	1,60	11,50 €/kk	11,50 €/kk
Tulli ¹⁾	1,00	1,00	4,00 €/kk	3,50 €/kk
Vankila ¹⁾	1,00	1,00	4,00 €/kk	3,50 €/kk
Veturi ¹⁾	1,40	1,40	4,00 €/kk	3,50 €/kk
YLL	37 €/v	37 €/v	-	-

1) Kuuluvat JATK-työttömyyskassaan. Liittomaksu sisältää t-kassamaksun.

2) Kuuluvat Kuljetusalan työttömyyskassaan.

3) Kuuluvat Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassaan.

4) Kuuluvat Työttömyyskassa Normiiniin.

5) Jäsenmaksu on 2,2 % peruspalkasta ja sisältää t-kassamaksun.

6) Kuuluvat Erytysalojen Toimihenkilöiden Työttömyyskassaan. Liittomaksu sisältää t-kassamaksun.

7) Liittomaksu sisältää työttömyyskassamaksun.

**Vapputerveiset
lukijoille!**

Juice

Borealis säästää jälleen

On taas se aika vuodesta, kun päivä pitenee, sää lämpenee, ja kesätyöntekijät saapuvat laitoksille. Tai sitten ei. Olefiini-tuotannossa viimeisin säästöohjelma puraisi ensimmäiseksi juuri kesätyöntekijöiden rekrytointiin. Työnantajan näkemyksen mukaan henkilöstöresurssit ovat ilmeisesti niin hyvät, että loma-ajan töistä suoriudutaan hienosti omalla porukalla. Kesätyöläisiä on tulossa vain pariin vuoroon, ja päivävuoron odotetaan suoriutuvan loma-ajasta ilman ylimääräistä käsiparia.

Sama tilanne on toki nähty Borealiksella aikaisemminkin: Kun tehdään säästöohjelma, lisäresurssit ovat säästölistalla kohde numero 1. Aiemminkin on työnantaja päättänyt, että kesätyöläisiä ei rekrytoida, säästetään. Joskus takavuosina käytiin vääntöä jopa siitä, että maksetaanko kesätyöläisten opastuksesta työnopastuskorvausta vai ei.

Yhtiömme kannalta tämänkaltaiset henkilöstökulujen säästöprojektit eivät ole rahallisesti merkittäviä. Sama rahamäärä joka säästetään, menetetään helposti tuplana ylityökorvauksiin, kun tulee sairastapauksia ja tarvitaan vahvistuksia muista työvuoroista. Ihmiset sairastuvat kesälläkin. Päivätyöntekijöiden sairastuessa työt jäävät vuorotyöläisten harteille. Tilanne on ikävä myös niille työn-

Kesätyön myötä saadulla varhaisella tutustumisella mm. putkiviidakkoihin olisi positiivinen vaikutus ammattiin hakeutumiseen, mutta myös Borealixen imagolle.

hakijoille, jotka jäävät säästökampanjan takia portin ulkopuolelle. Lyhytkin työkokemus voi olla merkittävässä asemassa seuraavaa työpaikkaa haettaessa, ja usein kesätyöläiset ovat löytäneet myös vakituisen työpaikan yhtiöstämme.

Ja kyllä tällaiset säästöt saattavat osaltaan vaikuttaa myös vakituisen henkilöstön motivaatioon. Mielestäni tämä EI ole hyvä esimerkki siitä, että yhtiö meitä työntekijöitään arvostaa. Ei myöskään hyvää

mainosta Borealikselle: Viime vuosi oli taloudellisesti ennätyskellisen hyvä, ja nyt puristetaan säästöä niin että vesi valuu silmistä.

Turha lienee puhua yrityksille yhteiskuntavastuusta silloin kun siitä ei tule niille rahaa, mutta totean vain, että maassa on tälläkin hetkellä puoli miljoonaa työtöntä, heistä iso osa nuorisotyöttömiä.

Matti Raijonkari

www.pekemantyontekijat.fi

Tutustu uusittuihin kotisivuihin! Kommentoi Pasi Mäntysaarelle, uudistustyö jatkuu!

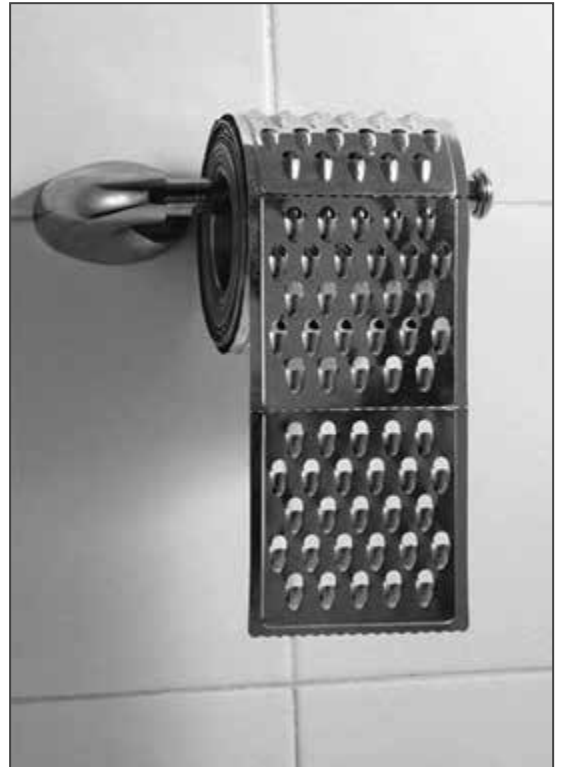
Keski-Euroopassa reaaliansiotaso säilyy

Saksassa alettiin neuvotella helmikuun lopussa päättyneen tes-kauden jatkoksi 5,5 prosentin palkankorotuksesta. IG Metallin neuvottelut koskevat 3,7 miljoonaa työntekijää. Liitto pitää vaatimusta järkevänä ja on laskenut, että teollisuudella on varaa tämänkokoiseen korotukseen. Neuvottelut koskevat muitakin parannuksia, kuten ikääntyvien työntekijöiden mahdollisuutta vähentää asteittain työaikaansa.

Itävallassa saatiin viime vuoden lopulla kasaan laaja metallialan työehtosopimus, joka nosti palkkoja 2,1 prosenttia. Se kattaa kuusi ammattiliittoa mukaan lukien kaasuja lämpöhuollon. Jo aiemmin oli laadittu viisi tasoltaan vastaavaa sopimusta. Sopimuksen pituus on yksi vuosi ja oppisopimuspalkat sekä lisät nousevat samalla prosentilla. (Lähde: Metalliliitto/Heikki Jokinen)

Hannu Lindqvist

Suomen palkkakehitys jatkunee vanhoilla linjoilla. Kuvassa vuonna 2005 tunnetuksi tullut Vuorenmaan vessapaperi.

Borealiksella on Saksan Burghausenissa tuotantolaitoskompleksi OMV:n jalostamon kupeessa. Kuvassa vuonna 2007 käynnistynyt 360 kilotonnin Borstar PP6.

Vappupamfletti:

Sotavuosien hengessä kohti Vappua

Vapuksi on paikallaan ikään kuin pamflettina palauttaa miehiin se, missä Suomi on ollut ja minne se nyt on menossa. Sokea usko mediainformaatioon, josta jo kahdessa numerossa olen kirjoittanut, hakee varmasti vertaistaan Suomen historiassa. Koko maassa presidentti näyttää olevan ainoa, joka on kanssani samoilla linjoilla. Ainakin hän otti kantaa vaalikauden päättäjäsissä 15.4. meiltä lähtevään propagandaan. No, ei ihan ainoa. Tukea on toki tullut jutuille, mutta presidentti on ainoa ajattelukykyinen valtiojohdossa.

Isänmaan itsenäisyyttä tai mitään julkista etua ei palvo maanin naapurin parhaaminen, vaikka se ei ihan täydellinen olisikaan. Tai hävittäjäharjoitukset imperialistienjoukoissa.

Mielessäni on esimerkki julkisuuden vääristelystä, johon itsekkin aikani uskoin: Lauri Törnin ihanteellinen sankaruus. Sodan jälkeen oli ollut huutava sankarin tarve ja vääristely paisui suoraksi valehteluksi. Heräsinkin viimeistään vuonna 1999 kiertäessäni Vietnamia ajatukseen, että millainen sankari – ja mitä – puolustaa suomalainen aseinen Aasiassa? Kaksi vuotta sitten totuus paljastui laajan tutkimustyön tultua julki.

Seuraavassa lyhyt, mutta huolellinen arvio Törniä tutkineiden historioitsijoiden Juha Pohjosen ja Oula Silvennoisen tutkimustyön tuloksena syntyneestä tietokirjasta, joka paljasti sankarinvittaan kätkey-

tyneen sotariippuvaisen kurjan ihmiskohtalon.

Tuntematon Lauri Törni

Heti Juha Pohjosen ja Oula Silvennoisen tutkimustyön tuloksen ”Tuntematon Lauri Törni” ensiriveiltä selviää, että sankari-illusion palvojille on luvassa kosolti pettymyksiä. Kahden historioitsijan dokumenteista löytämä Törni on eri mies kuin kaikkien kuuden aiemmin julkaistun kirjan idoli. Niiden ja lukuisten artikkelien taustana on ollut enemmän tai vähemmän Törnin rintamakaverin Jukka Tyrkön kirjoittama ”Lauri Törnin tarina”, joka enimmältään oli tositahtumiin perustumaton puolifiktiivinen seikkailukirja. Sen ja sitä seuranneen tuotannon suurin aukko olivat Törnin sodanjälkeiset vuodet.

Noiden vuosien oleellisia osia ei aiemmassa kirjallisuudessa ole selvitetty. Ne eivät sovi isänmaallisen sankarin hahmoon. Törnin maanpetoksesta saama tuomio oli vahvasti perusteltu hänen liittyttyään vihollisen armeijaan. Hänen viimeisempi SS-koulutuksensa tähtäsi terroritekoihin ja valkoiseen vallankaappaukseen Suomessa. Nähtävästi tulossa oli syyte myös vankien teloituksista. Sen hän väisti loikaten väärän passin turvin maasta.

Tietoteos ei kiistä Törnin sodanaikaisia ansioita, mutta toteaa vastaavia tekijämiehiä olleen rintamalla paljon. Kesästä 1944 eteenpäin sankaruus raken-

tui Tyrkön kertomusten lisäksi Törnin itsensä varaan. Hänkin oli aika suuripiirteinen, milloin kuulijoilla oli kyllin etäisyyttä tapahtumiin.

Sodanjälkeisen Törnin henkilökuvan rakentuminen on malliesimerkki siitä, kuinka jopa rehellisyyttä palvovan suomalaisen ihanne siemennetään silloin, kun sankaria tarvitaan. Myyttiin soveltuvia aineksia syntyi mm. maasta paenneen kielitaidottoman miehen Venezuelassa oleskelusta ennen Yhdysvaltoihin pääsyä: Noilta kuukausilta syntyi tarina, jonka mukaan Törni ehti sielläkin edetä everstiluutnantiksi taistellessaan eräässä maan vallankumouksista. Nyt varmistettu tieto kuitenkin kertoo hänen eläneen nuo kuukaudet tehden tilapäisiä hanttihommia, toimien lastenvahtina ja jameksena.

Tekijät ovat läpikäyneet erittäin laajan aineiston. Pala palalta Törni-kultti murenee. Sodan päättyminen oli Törnille katastrofi, jäi vain aatteeton sotaan sosialistunut mies, joka ei sopeutunut siviiliin. Teos avaa sotariippuvaisten maailmaa laajemminkin. Sen yleiseksi nouseva merkitys sodan ja tappamisen koukkuun jääneistä, väkivallasta euforoituvista urhoista, on tärkeä.

Vain sotamania voi selittää suomalaisen teurastusretkiä Vietnamin ja Laosin viidakoihin. Teos valaisee niistäkin mitä selvinnyt on; moraalikysymyksen näkökulma huipentaa analyysin.

Hannu Lindqvist

Työväden

Porvoossa 1.5.2015

VAPPUJUHLA!

ARBETENARS VAPPEN I BORGÅ!

Ohjelma/ Program

8.30 Kunniakäynti vakaumuksensa puolesta kaatuneiden haudalla/ Uppvaktning till graven, för dem som dött för sin övertygelse.

Puhujana/ talare: KTP:n vpj/ KAP v.ordf. MIKKO VARTIAINEN

10.40 Vappumarssi kaupungintalolta kaupungipuistoon/ Valborgståg från stadshuset till stadsparken.

Marssimusiikki/ marschmusik: WERNERIN SEITSIKKO

11.00 Juhlapuheet/ Festtalare:

- Maria Guzenina, kansanedustaja/ riksdagsledamot (sd.)
- Einari Grönberg, SAK PPJ:n pj/ FFC:s Borgå ordf.
- Aulis Ruuth, Porvoon Vasemmistoliiton pj/ Vänsterförbundet i Borgå, ordf.

- kahvitusta
- pomppulinna
- ilmapalloja!

Tervetuloa!

- kaffeservering
- studsaborg
- ballonger!

Wälkommen!

Vapputapahtuman järjestää SAK:n Porvoon paikallisjärjestö yhteistyössä Porvoon ja lähialueiden työväenjärjestöjen kanssa./ Valborgsevenemangets arrangörer är: FFC:s lokalorganisation tillsammans med arbetar organisationer från Borgå och närområden.

Punkaharjun lomaosakkeet

Ammattiosastomme jäsenille:

Kesäkauden hinnat:

220 € viikko, 100 € vkl tai 40 € vrk.

Muut järjestäytyneet:

Kulukorvaus lisätään edellä mainittuihin hintoihin; **80 € viikko, 40 € vkl tai 20 € vrk.**

Viikkovuokrauksen vaihtopäivä on perjantai (klo 14). Viikkovuokraukset ovat etusijalla viikonloppu- ja päivävuokrausta. Osaston työssäkäyvät jäsenet ovat etusijaisia ennen eläkkeellä olevia ja muita järjestäytyneitä (lopullinen vahvistus n. 2 vko ennen varausta). Varaaja tulee saamaan tietopaketin/laskun ennen varausaikaa.

Avainhuollon hoitaa Matkailukeskus Harjunportti. Nouto/palautus lomakeskuksen vieressä sijaitsevasta huoltoasema/ravintolasta.

Siivous kuuluu vuokraajalle (itse tai palvelun osto infosta). Tupakointi on kielletty molempien loma-asuntojen sisätiloissa. Osake 5:een on eläinten vieminen ehdottomasti kielletty.

Tiedustelut ja vuokrausanomukset:

Pasi Mäntysaari, Borealis konttori,
puh. 3048, 050-379 4050

Ajankohtainen lista vapaista viikoista ja muuta tietoa:

H-asema / project / borealis / pekema / loma /
Kuvia ja linkkejä Punkaharjun lähiseutuihin ja tapahtumiin:

Ammattiosaston kotisivu:

www.pekemantyontekijat.fi / Punkaharju

Puhujapöntössä vappuna nähdään Porvoossa myös paikallisjärjestön puheenjohtaja Einari Grönberg.

**Virike toivottaa
aurinkoista kevättä
ja riemukasta Vappua!**